

РЕЦЕНЗИЯ

Във връзка с дисертационен труд за присъждане на **образователната и научна степен „ДОКТОР“** на тема: „Ларингеални проблеми при новородени,кърмачета и деца от 1 до 3 години“

Автор на дисертацията:

Лора Теодорова Никифорова, докторант в редовна форма форма на обучение в докторантска програма „Оториноларингология“ , Катедра “Неврохирургия и УНГ болести“, МУ„Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна

Научен ръководител:

доц. д-р Николай Сапунджиев, д.м..

Член на Научното жури, изготвил рецензията

– доц. д-р Александър Вълков Вълков д.м., Катедра “Очни болести, УНГ болести и Лицево-челюстна хирургия с хирургична стоматология” Сектор „Ушно-носно-гърлени болести“ , Медицински Университет -Плевен-гр Плевен.

Рецензията е изготвена според Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС), Правилника за приложение на ЗРАС (ПРЗРАС) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в МУ-Варна. Научното жури за публичната защита на дисертационния труд е определено със заповед на Ректора на Медицински Университет – Варна № Р-109-68/15.02.2021 г. Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с процедура за придобиване на ОНС „доктор“ и правилника на МУ – Варна.

Д-р Лора Теодорова Никифорова е родена на 15.10.1992г. През 2017г. се дипломира с отличие като магистър по медицина към Медицински университет Варна и започва своята професионална кариера като лекар веднага след завършване на висшето си образование – първоначално като хоноруван асистент към УС по УНГ болести към катедра Неврохирургия и УНГ болести Медицински университет „Проф д-р Параскев Стоянов“ Варна ,от 10.2018 до момента е специализант по УНГ болести към УМБАЛ „Св. Марина“ -Варна. От 2020 год след успешно положен конкурс е назначена като редовен асистент към УС по УНГ болести към катедра Неврохирургия и УНГ болести Медицински университет „Проф д-р Параскев Стоянов“ Варна През януари 2018г. е зачислена за докторант на редовна форма на обучение по докторска програма „Оториноларингология“ към Медицински Университет Варна. Д-р Никифорова е изпълнила в срок всички заложи в индивидуалния учебен план задачи и дейности. Успешно е положила изпит за докторантски минимум.

Структура на дисертационния труд:

Дисертацията на Д-р Лора Никифорова е написана на 139 стандартни страници, от които:

1. Заглавна страница – 1

2. Съдържание – 3

3. Използвани съкращения на български –1

4.Използвани съкращения на латиница -1

5. Въведение - 1

6. Литературен обзор - 42

7. Цел и задачи - 1

8. Материали и методи – 15

9. Резултати - 23

9. Дискусия –25

10. Изводи - 2

11. Приноси на дисертационния труд – 1

12. Библиография -18

13. Публикации, научни съобщения и проекти , свързани с дисертационния труд – 3

Съотношението обзорна: методична: резултатно-разборна част е оптимално, съответно 30:10:60%. Дисертацията съдържа общо 25 фигури, 5 таблици . В библиографията са включени 222 източника, от които 2 на кирилица и 220 на латиница. Всички цитирани заглавия имат непосредствено отношение към проучвания проблем.

По темата на дисертацията кандидата е публикувал три работи, приети и отпечатани в списания "Варненски медицински форум" ,"Педиатрия" и като пълнотекстова публикация с библиография в "Cureus". Фрагменти от дисертационната работа са изнесени на пет научни форума у нас и две в чужбина ,и също като научни съобщения в списание Laryngo-Rhino-Otologie . Значителни части от проучването са осъществени в рамките на проект по фонд "Наука" 14020/2014 на Медицински университет "Проф. д-р П. Стоянов" - Варна на тема "Проучване на анатомични характеристики на ларинкса при новородени и деца в яслена възраст в норма и патология с ендоскопски методи" с ръководител доц. д-р Н. Сапунджиев. специалността. Въз основа на това научната активност в периода на изготвяне на труда се оценява като оптимална.

Характерни особености на труда: Темата на дисертацията „

Ларингеални проблеми при новородени,кърмачета и деца от 1 до 3 години " е удачно подбрана по отношение на значимост на проблема, актуалност в настоящия момент и проекция в бъдещето. У нас почти липсват публикации свързани с методите на изследване и тенденциите в хирургичното лечение на ларингомалацията. В международен план липсата на ясна дефиниция на границите между нормалната анатомия и граничните състояние, както и диагностичната значимост на статичния образ при ларингомалацията не е оценена. Тези факти обуславят значимостта и нуждата от настоящата работа.

Литературният обзор е оформен на 42 страници и представя автора като водещ експерт по въпроса. Последователно са обхванати – стридорът при педиатричните пациенти и неговите характеристики, етиология, и оценка; Ларингомалацията – характеристика, етиология, особености, класификация, диагностика, методите на лечение и усложненията от него; Методите за изследване на ларингеалната анатомия при педиатричните пациенти – Ex vivo (отливъчни модели, нативни и формализирани препарати и др.) , in vivo (обзорни и ендоскопски методи) и резултатите от тях. От обзора под формата на заключение са изведени фактически предпоставките за проучването.

Целта на проучването е формулирана точно и ясно а именно - да се разработи оптимизиран системен практически подход за диагностика и лечение на конгенитална ларингеална патология при деца в кърмаческа и ранна детска възраст.

За постигането ѝ дисертантката е определила 5 основни **задачи** в дисертационния си труд:

- 1) Да се проучи етиологията на стридора с хроничен ход при деца в кърмаческа и ранна детска възраст в българската популация;
- 2) Да се анализира ролята на ендоскопската диагностика за избора на индивидуализирано терапевтично поведение;

- 3) Да се анализират специфичните възможности за консервативно и/или хирургично лечение в зависимост от характера на патологията и резултатите от тях ;
- 4) Да се проведе сравнително проучване на анатомични характеристики на педиатричния ларинкс в норма и при ларингомалация ;
- 5) Да се анализира диагностичната приложимост и значимост на статичния и динамичния ендоскопски образ на ларинкса при различните типове ЛМ ;

Самото оформяне на последователността на поставените задачи е пример за структуриране на научно изследване – от активно търсене на деца с ларингомалация, през анализиране на патологията и терапевтичните опции, изграждане и въвеждане на практически подход за диагностицирането използвайки ендоскопски и статичен образ на педиатричния ларинкс и последващото лечение и ефектите от него.

Силно впечатление прави методиката на проучването, което включва ретроспективно проучване на документацията и видео и фото-записите, с наличието на контролна група пациенти без данни за стридор и ларингомалация, специализирани изследвания в областта на оториноларингологията – ендоскопска оглед на ДП със специално модифициран ларингоскоп тип Macintosh, с който са диагностицирани случаите и е заснет статичен образ за морфометричен анализ на изображението. Наличието на контролна група за сравнение с експерименталната кохорта в проучването засилва значението на получените резултати.

Получените **резултати** са убедителни. Представени са ясно, точно - общо за изследвания контингент, както и по подгрупи, като дават възможност за проследяване и сравнение на данните. За получаването им са използвани напълно подходящи статистически методи. Всяка глава завършва с обобщение на получените данни като докторантът прави успешен опит за тяхното интегриране в насока изграждане на оптимизиран системен подход.

Залючението отговаря на получените резултати, същото се отнася и за направените **изводи**. **Приносителите** на дисертацията са с подчертан научно-приложен характер, добре формулирани и са резултат от проучването. Подробно са анализирани *ex vivo* и *in vivo* методите за морфометричен анализ, анализирани са водещите причини за стридор, налагащи хоспитализация и ендоскопско изследване на дихателните пътища и последващо хирургично лечение при педиатричната популация. За първи път е оценена диагностичната стойност на статичния ендоскопски образ при различните видове ларингомалация. Сравнени са размерите и пропорциите на педиатрични пациенти със здрави контроли. Първо проучване представящо резултати от супраглотопластика тип 2 с Harmonic Shears.

Оценявам високо разработката на д-р Никифорова. в няколко направления

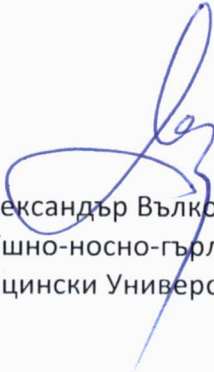
1. Показан е иновативен метод за оценка на статичния образ от ендоскопското изследване при деца с ларингомалация
2. Представен е хирургичен метод за извършване на супраглотопластика тип 2 с Harmonic shears.
3. Предложеният системен подход при деца с ларингомалация е на базата съвременни диагностични и терапевтични методи
4. Подробно са изследвани и представени методите за морфометричен анализ на ларинкс
5. Бих препоръчал продължаване на работата на д-р Никифорова в направление откриване на деца с ларингомалация, тяхното диагностициране с описаните иновативни методи в дисертацията, както и тяхното лечение и резултатите от него.

Резултатите от дисертацията потвърждават, доуточняват, допълват и обогатяват познанията

относно децата с ларингомалация, тяхното диагностициране и лечение, като проучването е с голяма методическа и практическа стойност за нашата страна.

Заключение: В заключение представената дисертация от д-р Лора Теодоров Никифорова съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и надхвърлят изискванията за присъждане на образователна и научна степен "ДОКТОР". Дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане и обсъждане на научно изследване. На тези основания предлагам на уважаемите членове на Научното Жури да гласуват положително и предложат на Ректора на МУ - Варна **да присъди научната и образователна степен „доктор“** по научната специалност оториноларингология, на Д-р Лора Теодорва Никифорова, Катедра по Неврохирургия и УНГ болести, Медицински Университет – Варна .

12.05.2021

доц д-р Александър Вълков Вълков д.м.
Началник клиника „Ушно-носно-гърлени болести“
Медицински Университет - Плевен